Raadsvoorstel

Raadsvergadering	**Opsteller**
18 december 2023	
Commissie	A. Albada/S. Averink
Commissie Samenleving en Bestuur	**Portefeuillehouder**
	T. Siderius
	Programma

Onderwerp

Vaststelling van de belastingverordeningen 2024

Voorstel

De Legesverordening 2024 en de verordeningen Onroerende-zaakbelastingen 2024, Reinigingsrechten 2024, Rioolheffing 2024, Begrafenisrechten 2024, , Precariobelasting 2024, Toeristenbelasting 2024, Watertoeristenbelasting 2024, Woonforensenbelasting 2024 en Reclamebelasting 2024 vast te stellen.

Inleiding

Met het vaststellen van de begroting 2024 door uw raad op 6 november 2023 zijn de uitgangspunten bekend om de tarieven van de gemeentelijke belastingen en heffingen voor het jaar 2024 te laten vaststellen. Om deze verschillende tarieven te effectueren dienen de betreffende gemeentelijke belastingverordeningen van 2023 te worden ingetrokken en vervolgens te worden bepaald voor belastingjaar 2024. De wijzigingen van de tarieven zijn in de nieuwe verordeningen verwerkt.

Beoogd effect

Door vaststelling van bijgaande besluiten door uw raad kan de gemeente belastingaanslagen voor het belastingjaar 2024 opleggen overeenkomstig de vastgestelde begroting 2024.

Bevoegdheid/Juridisch kader

De gemeenteraad heeft op grond van de Gemeentewet de bevoegdheid om verordeningen te wijzigen, in te trekken en vast te stellen.

Eerdere besluitvorming en kaders

De vastgestelde belastingverordeningen 2023 voor belastingjaar 2023 en de vastgestelde begroting 2024.

Argumenten

Met het vaststellen van de begroting 2024 door uw raad op 6 november 2023, zijn de uitgangspunten bekend om de tarieven van de gemeentelijke belastingen en heffingen voor het jaar 2024 te laten vaststellen.

Hieronder de uitgangspunten per belastingsoort.

OZB.
De tarieven van de OZB (onroerende-zaakbelastingen) zijn berekend overeenkomstig de vastgestelde begroting. In bijlage 1 staat de berekening van de betreffende tarieven.

Reinigingsrechten.
Het basistarief (vastrecht) en de lediging van het restafval wordt in 2024 verhoogd met een indexatie van 4%.

Rioolheffing.
De tarieven van de rioolheffing zijn op basis van de vastgestelde begroting berekend.
In bijlage 2 en 3 staat de berekening van deze tarieven.

Begraafrechten.
De tarieven worden voor 2024 verhoogd met het inflatiepercentage van 4%. Het dekkingspercentage komt voor 2024 afgerond op 70%.

Reclamebelasting.
Het tarief is gebaseerd op de ingediende begroting 2024 (bijlage 4) van het Ondernemers-fonds.

Precariobelasting.
De opbrengsten van de terrassen en standplaatsen zijn verhoogd met het inflatiepercentage van 4%.

(Water)Toeristenbelasting.
Vorig jaar is tariefdifferentiatie ingevoerd. In vervolg van deze invoering heeft er dit jaar een bijeenkomst plaatsgevonden met de toeristische sector over de tariefinrichting van toeristenbelasting in de gemeente Hattem. Tijdens deze bijeenkomst is duidelijk geworden dat de voorkeur van de toeristische sector ligt bij een gelijkwaardige verhoging van € 0,30 van zowel het lage als hoge tarief voor 2024 en vanaf 2025 een jaarlijkse verhoging van de tarieven van de toeristenbelasting op basis van het inflatiepercentage. Tevens is voorgesteld een ontheffing op te nemen voor minderjarige groepen in educatief verband.

Het vorenstaande is overgenomen in de programmabegroting waarbij het lage tarief en het hoge tarief respectievelijk komt te liggen op € 1,86 en € 2,33.

Leges.
De tarieven worden voor 2024, met uitzondering van de wettelijke tarieven, trendmatig verhoogd met 4%.

Ontwikkeling:
De Legesverordening 2024 van de gemeente Hattem kent een groot aantal aanpassingen in vergelijking met de huidige verordening. Dit heeft te maken met de invoering van de Omgevingswet en de Wet Kwaliteitsborging voor het Bouwen (hierna: WKB) op 1 januari 2024. Deze wijzigingen zijn veelal technisch van aard. De beleidsdiscussie over leges onder de Omgevingswet vindt plaats bij de bespreking van en voorbereiding op het Omgevingsplan.

In het traject richting de inwerkingtreding van de Omgevingswet is over verschillende onderwerpen informatie gedeeld met de raad en is verkend welke richting de raad voor zich zag. Het algemene beeld is dat de raad interesse heeft voor de mogelijkheden die de Omgevingswet biedt, maar terughoudend is ten aanzien van het tempo waarin er met de mogelijkheden geëxperimenteerd wordt. Vanuit het behoud van de bestaande kwaliteiten van Hattem, wordt veelal gekozen voor het eerst ervaring opdoen met de nieuwe wet en dicht bij de bestaande uitvoeringspraktijk te blijven. Daarom geldt het uitgangspunt dat de overgang naar de Omgevingswet beleidsneutraal zal plaats vinden. Bestaand beleid wordt overgezet naar het regime van de Omgevingswet waardoor we aan de vereisten van invoering voldoen.

Waar het gaat om het bepalen van leges zijn er enerzijds vanuit regelgeving duidelijke kader welke kostensoorten meegenomen mogen worden en anderzijds is het algemene uitgangspunt in Hattem dat we kostendekkende leges hanteren. Dit geldt met name voor titels/producten waarbij het effect van de titel/het product in beginsel alleen ten goede komt aan de aanvrager. Evenementenvergunningen kennen vanuit dat uitgangspunt dus geen kostendekkende leges, bij activiteiten die onder de omgevingsvergunning vallen (zoals bouwen), geldt dan wel kostendekkendheid als uitgangspunt.

Onder de nieuwe Omgevingswet is soms sprake van opener normen, meer ruimte voor meedenken met initiatieven van aanvragers, en meer meenemen van de omgeving van een initiatief middels participatie. Dit leidt tot een arbeidsintensiever vergunningsverleningproces dan onder het oude regime het geval was, wat ook zichtbaar wordt in de hoogte van de leges. Voorbeelden hiervan zijn het afwegingskader bij het bestemmingsplan buitengebied en de Veencirculator bij bestemmingsplan ’t Veen.

Onderstaand wordt een opsomming gegeven van de belangrijkste wijzigingen:

- **Technische wijzigingen**
  Nieuwe artikelen corresponderen niet meer met de oude. Verwijzingen naar de juiste wetten en planproducten hebben plaatsgevonden. Zo hebben we het na invoering van de Omgevingswet bijvoorbeeld niet langer over bestemmingsplannen, maar spreken we over een Omgevingsplan.

  Bij het opstellen van de Legesverordening 2024 op basis van de invoering van de Omgevingswet is gebruik gemaakt van het model dat de VNG hiervoor beschikbaar heeft gesteld. Opmaak, indeling en artikelen zijn, voor zover mogelijk en van toepassing op de situatie in Hattem overgenomen.

- **Kostendekkendheid als uitgangspunt**
  Voor deze nieuwe verordening is gekozen om de kostendekkendheid op 100% te stellen. Er is een verschil tussen het realiseren van de in de begroting geraamde opbrengst van leges en het vaststellen van een kostendekkendtarief voor een product/titel. Of in de praktijk aan het eind van het jaar sprake is van het realiseren van de geraamde

legesopbrengsten is altijd onzeker. Bij de begroting wordt een reële inschatting van het aantal aanvragen (veelal op basis van het gemiddelde uit eerdere jaren en bekende ontwikkelingen) gemaakt. De totale opbrengst is uiteraard afhankelijk van het daadwerkelijke aantal en soort aanvragen in het betreffende jaar. Zo waren de legesopbrengsten in het jaar 2021 aanzienlijk lager dan geraamd.

- **Doorlooptijd en vooroverleg**
  Procedures veranderen waardoor nu uitgebreide procedures straks regulier worden, waarbij doorlooptijd wel minder (van 26 weken naar 8 weken) wordt maar inzet gelijk blijft.

  Om initiatiefnemers te stimuleren gebruik te maken van het vooroverleg, is overwogen om een deel van de leges (bijvoorbeeld 50%) van het vooroverleg te verrekenen bij het indienen van een formele aanvraag. Om te komen tot een kostendekkend product wordt nu voorgesteld om geen kosten te verrekenen bij het indienen van een formele aanvraag. De praktijk zal uit moeten wijzen of dit leidt tot mindere bereidheid om een vooroverleg te doorlopen of dat dit effect niet optreedt. Dit zullen we monitoren. Overigens hebben zowel aanvrager als de gemeente voordeel van het gebruik van het vooroverleg.

- **Bouwkundige toets**
  De WKB wordt ingevoerd op 1 januari 2024 voor bouwwerken in gevolgklasse 1. Hieronder vallen onder andere vrijstaande- en rijwoningen en bedrijfshallen tot 2 verdiepingen. Dat betekent dat de gemeente niet meer verantwoordelijk is voor de bouwkundige toets. De bouwkundige toets moet na invoering van de WKB worden gedaan door een private kwaliteitsborger.

- **Aparte tarieven te hanteren voor de bouwkundige toets en de binnenplanse procedure**
  In de Legesverordening 2023 is er sprake van één tarief voor de ruimtelijke en de technische toets, zijnde 3% van de aanneemsom. Voorgesteld wordt om een apart tarief op te nemen voor de bouwkundige toets (1,7% van de aanneemsom) en een afzonderlijk tarief voor de ruimtelijke toets (1,7% van de aanneemsom bij in binnenplanse procedure en 2,20% bij een buitenplanse procedure). De kosten voor de bouwkundige toets worden alleen in rekening gebracht voor bouwwerken met gevolgklasse 2 en hoger.

  Voor beide tarieven geldt dat er een percentage van de aanneemsom wordt gehanteerd. Deze keuze is ingegeven door het streven naar 100% kostendekkendheid. De tarieven zijn overigens gemaximeerd op € 15.000,- per aanvraag. Op dit onderdeel wijkt het voorstel af van de tarieven van onze buurgemeenten in H2O, die beiden een vast tarief hanteren. Tussen gemeenten zullen altijd verschillen in tariefstelling kunnen bestaan, afhankelijk van keuzes voor het percentage kostendekkendheid of de manier waarop je dat percentage wilt bereiken. Met een vast tarief laat je de gekozen mate van kostendekkendheid uitmiddelen over alle aanvragen, met een percentage van de bouwsom hanteer je de logica dat duurdere projecten meer beoordelingstijd vragen (maar dat maximeren we dus wel).

- **Leges te heffen bij milieuvergunningen**.
  De Omgevingswet maakt het in tegenstelling tot nu mogelijk om leges te heffen voor aanvragen milieuvergunningen. Van die mogelijkheid willen wij gebruik maken vanuit het uitgangspunt van kostendekkende leges. De leges zullen € 4750,- bedragen. Het financiële effect is gering, daar het aantal bedrijven waarover dit gaat in de gemeente Hattem beperkt is, namelijk twee milieu-inrichtingen. Het is al jaren een trend dat steeds meer inrichtingen onder algemene regels vallen en niet meer vergunningplichtig zijn. De Omgevingswet brengt daar geen verandering in.

- **Meldingen**
  Nieuw zijn werkzaamheden rondom meldingen door de kwaliteitsborger, waarbij het heffen van leges niet is toegestaan. Het gaat hier dan over het in ontvangst nemen en registreren van de melding, het beoordelen van de ontvankelijkheid, het beoordelen van de risicoanalyse. Ook de gereed-melding, met het daarbij behorende beoordeling van de ontvankelijkheid van het dossier, moet worden gedaan. Deze werkzaamheden komen in de plaats van de huidige bouwkundige toetsing bij de beoordeling van aanvragen en het toezicht daarop.

Woonforensenbelasting.
Het tarief wordt trendmatig met 4% verhoogd.

Overig.
Om de verschillende tarieven te effectueren dienen de betreffende gemeentelijke belastingverordeningen van 2023 door de raad te worden ingetrokken en vervolgens worden de belastingverordeningen 2024 vastgesteld voor belastingjaar 2024. De wijzigingen van de tarieven zijn in de nieuw vast te stellen verordeningen verwerkt.

Middels bijgaande concepten worden de wijzigingen in de verschillende verordeningen geëffectueerd.

Tevens is een tarievenoverzicht van 2024 en 2023 (bijlage 5) bijgevoegd, waarbij de eventuele verschillen tot uiting komen.

Kanttekeningen
Indien afgeweken wordt van de bovenstaande keuzes, betekent dit dat de legesinkomsten waarschijnlijk lager zullen uitvallen dan nu begroot en dat er geen sprake zal zijn van kostendekkendheid van titels/producten, tenzij er op een andere wijze binnen titels kostendekkendheid wordt gerealiseerd met de tariefstelling.

Financiën

De financiële effecten van de tariefwijzigingen op de batenramingen, zijn in de programmabegroting 2024 verwerkt.

Zoals aangegeven zijn de legesopbrengsten onder de Omgevingswet berekend op basis van aannames aangezien het slechts deels bekend is wat het effect van de Omgevingswet zal zijn op het aantal en soort aanvragen. Daarom wordt voorgesteld om gedurende 2024 te monitoren binnen de reguliere P&C cyclus en de mogelijke gevolgen daarvan te betrekken bij de voorbereiding van de legesverordening van 2025.

Communicatie

De vaststelling van de betreffende verordeningen, met als ingangsdatum 1 januari 2024, wordt in december 2023 zowel digitaal via de website van de gemeente Hattem als via de gemeentepagina in “De Hattemer” bekend gemaakt.

Uitvoering

Onroerende zaakbelasting

Over het informele bezwaar in het kader van de onroerende-zaakbelasting zal specifiek worden gecommuniceerd, omdat er sprake is van een andere werkwijze hierin. In 2024 doet

de burger een verzoek bij de gemeente voor een informeel gesprek met de taxateur over de vastgestelde waarde. Dit verzoek kan via de website (webformulier) of telefonisch worden ingediend. De taxateur van de gemeente neemt binnen 5 werkdagen telefonisch contact op met de burger. Als blijkt dat de gegevens onjuist zijn kan de taxateur de waarde gelijk verlagen. De inloopavonden, fysiek in het stadhuis, komen hiermee te vervallen.

Hattem, 21 november 2023

Hoogachtend,

het college van burgemeester en wethouders van Hattem,

de secretaris, de burgemeester,

Bijlagen:

1. Bijlage 1 berekening tarief onroerende-zaakbelastingen;
2. Bijlage 2 berekening tarief rioolheffing eigendom;
3. Bijlage 3 berekening tarief rioolheffing gebruik;
4. Bijlage 4 begroting Ondernemersfonds ten behoeve van de reclamebelasting;
5. Bijlage 5 tarievenoverzicht.